

GHID 3R

PENTRU FACTORII DE DECIZIE, FACTORII DE
DECIZIE POLITICĂ ȘI COMUNITĂȚILE LOCALE
ÎN VEDEREA PUNERII ÎN APLICARE ȘI A
REPETĂRII INIȚIATIVELOR DE SUCCES

Go2Recycling BSB000027

„Cooperare transnațională pentru gestionarea durabilă a
deșeurilor și practici de reciclare în bazinul Mării Negre”

INTRODUCERE

1

GESTIONAREA DEȘEURILOR

1.1. PLANIFICAREA GESTIONĂRII DEȘEURILOR

1.2. SCOPUL PLANIFICĂRII GESTIONĂRII DEȘEURILOR

1.3. ETAPELE PLANIFICĂRII GESTIONĂRII DEȘEURILOR

1.3.1. Formarea echipei de lucru

1.3.2. Planificare

1.3.2.1. Analiza situației actuale

1.3.2.2. Stabilirea obiectivelor

1.3.2.3. Devoltarea strategiei

1.3.2.4. Pregătirea planului de implementare

1.3.2.5. Implementare

1.3.2.6. Monitorizare și evaluare

1.3.2.7. Îmbunătățire

1.4. ACTIVITĂȚI DE SENSIBILIZARE

1.5. MONITORIZARE

2

CENTRE DE COLECTARE A DEȘEURILOR

3

CELE MAI BUNE PRACTICI / EXEMPLE DE APLICAȚII

CONCLUZIE

INTRODUCERE

1 GESTIONAREA DEȘEURILOR

INTRODUCERE

Ghidul 3R (Reducere, Reutilizare, Reciclare) privind reciclarea și gestionarea deșeurilor pentru autoritățile locale reprezintă o etapă esențială în călătoria noastră către construirea unui viitor durabil. Creșterea populației, industrializarea și schimbarea obiceiurilor de consum au condus la o creștere semnificativă a generării de deșeuri și la epuizarea rapidă a resurselor noastre naturale. Această situație are efecte negative asupra poluării mediului, schimbărilor climatice și sănătății umane.

În acest moment, o mare responsabilitate revine administrațiilor locale. Curățenia, sănătatea și durabilitatea orașelor noastre sunt direct legate de prezența unui sistem eficient de gestionare a deșeurilor. Acest ghid își propune să ofere autorităților locale orientări privind gestionarea deșeurilor, să prezinte exemple de practici de succes și să ofere soluții permanente la problemele legate de deșeuri prin adoptarea celor 3R.

În acest ghid, se va sublinia importanța reducerii, reutilizării și reciclării deșeurilor, se va detalia rolul autorităților locale în aceste domenii și se vor împărtăși exemple de bune practici. Obiectivul nostru este de a sensibiliza autoritățile locale cu privire la gestionarea deșeurilor, de a le sprijini în elaborarea de politici eficiente și de a lua măsuri colective pentru un viitor durabil.

Să nu uităm că gestionarea deșeurilor nu este doar o problemă de mediu - este, de asemenea, o problemă de dezvoltare. Practicile adecvate de gestionare a deșeurilor pot contribui la economia locală, pot crea noi oportunități de angajare și pot îmbunătăți calitatea vieții în orașele noastre.

Sperăm că acest ghid va inspira autoritățile locale și le va ajuta să facă un pas important înainte în domeniul gestionării deșeurilor.

1. GESTIONAREA DEȘEURILOR

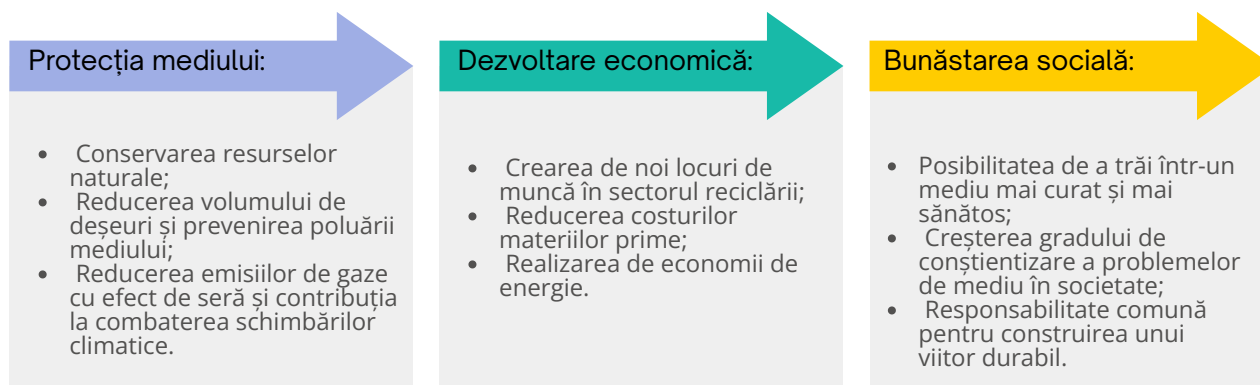
Creșterea populației globale, industrializarea și schimbarea obiceiurilor de consum duc la o creștere semnificativă atât a cantității, cât și a varietății deșeurilor. Această situație duce la epuizarea rapidă a resurselor naturale, la creșterea poluării mediului și la adâncirea provocărilor globale precum schimbările climatice. Pentru un viitor durabil, este foarte important să se pună în aplicare schimbări fundamentale în gestionarea deșeurilor și să se promoveze o conștientizare pe scară largă a protecției mediului.

Conceptul 3R, care stă la baza gestionării durabile a deșeurilor, se referă la principiile „Reducere, Reutilizare, Reciclare”. Aceste principii vizează reducerea la minimum a generării de deșuri, utilizarea resurselor existente în modul cel mai eficient și contribuția la conservarea resurselor naturale prin reutilizarea deșeurilor.

- **Reducere:** Implică reevaluarea obiceiurilor de consum pentru a preveni utilizarea inutilă; alegerea produselor cu mai puține ambalaje; conservarea energiei și a apei; și optarea pentru produse durabile și de lungă durată în locul articolelor de unică folosință.
- **Reutilizare:** Se referă la utilizarea articolelor de mai multe ori; repararea bunurilor vechi sau reutilizarea lor pentru diferite utilizări; alegerea produselor second-hand; și reutilizarea materialelor de ambalare.
- **Reciclare:** Înseamnă utilizarea deșeurilor ca materii prime pentru noi produse; trimiterea materialelor precum sticla, hârtia, metalul și plasticul la instalații de reciclare; și compostarea deșeurilor organice pentru a fi utilizate ca îngrășământ.

„Prin reciclare, ne protejăm atât natura, cât și resursele.”

Practicile 3R oferă numeroase beneficii în ceea ce privește protecția mediului, dezvoltarea economică și bunăstarea socială:

Acest ghid își propune să sprijine autoritățile locale în promovarea practicilor 3R și în dezvoltarea de proiecte de succes pentru gestionarea durabilă a deșeurilor.

1.1. PLANIFICAREA GESTIONĂRII DEȘEURILOR

Planificarea gestionării deșeurilor este un proces sistematic conceput pentru a gestiona deșeurile fără a dăuna mediului sau sănătății umane. Această planificare include diverse etape, cum ar fi prevenirea deșeurilor, colectarea separată, reciclarea și eliminarea.

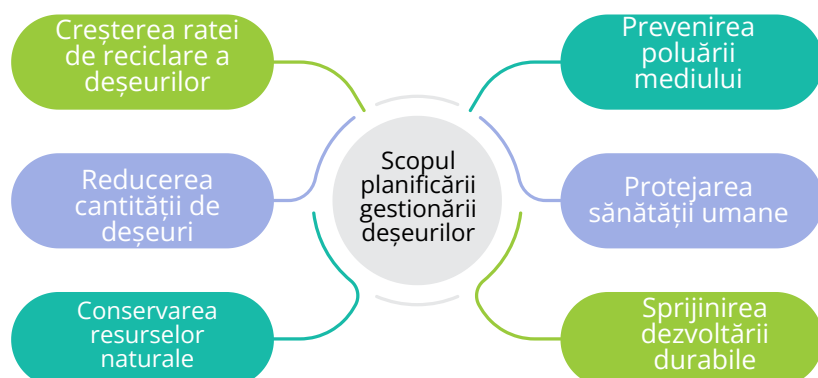
Top priority option

The last option

1.2. SCOPUL PLANIFICĂRII GESTIONĂRII DEȘEURILOR

*Pentru o lume
mai bună:
**NU ARUNCAȚI,
REUTILIZAȚI!***

1.3. ETAPELE PLANIFICĂRII GESTIONĂRII DEȘEURILOR

1.3.1. Formarea echipei de lucru

Formarea echipei de lucru pentru planificarea gestionării deșeurilor este esențială pentru asigurarea desfășurării eficiente și eficace a proceselor de gestionare a deșeurilor. Această echipă este responsabilă de pregătirea, punerea în aplicare, monitorizarea și evaluarea planului de gestionare a deșeurilor.

Factori de luat în considerare la formarea echipei de lucru

- Diversitate: Echipa ar trebui să includă persoane din diferite discipline și domenii de expertiză. De exemplu, pot face parte din echipă ingineri de mediu, chimiști, experți în sănătate publică, specialiști în comunicare și manageri.
- Competențe: Membrii echipei trebuie să aibă cunoștințe și experiență în gestionarea deșeurilor.
- Colaborare: Echipa trebuie să fie capabilă să colaboreze cu diverse părți interesate (instituții publice, autorități locale, sectorul privat, organizații neguvernamentale, cetățeni).
- Comunicare: Echipa trebuie să aibă abilități de comunicare eficiente.
- Responsabilitate: Membrii echipei trebuie să își asume responsabilitatea pentru îndeplinirea sarcinilor lor.

Atribuțiile echipei de lucru

- Elaborarea planului de gestionare a deșeurilor
- Coordonarea practicilor de gestionare a deșeurilor
- Colectarea și analiza datelor privind gestionarea deșeurilor
- Monitorizarea și evaluarea performanței gestionării deșeurilor
- Organizarea de activități de formare și sensibilizare cu privire la gestionarea deșeurilor
- Colaborarea cu părțile interesate cu privire la gestionarea deșeurilor
- Raportarea activităților de gestionare a deșeurilor

1.3.2. Planificare

Planificarea gestionării deșeurilor este un proces sistematic conceput pentru a gestiona deșeurile fără a dăuna mediului sau sănătății umane. Această planificare include etape precum prevenirea generării de deșeuri, colectarea separată a deșeurilor, reciclarea și eliminarea acestora.

1.3.2.1. Analiza situației actuale

În planificarea gestionării deșeurilor, analiza situației actuale implică o evaluare cuprinzătoare a tuturor proceselor, de la generarea deșeurilor până la eliminare. Această analiză constituie baza pentru stabilirea strategiilor viitoare de gestionare a deșeurilor.

Identificarea surselor de generare a deșeurilor:

- Instalații industriale
- Gospodării
- Întreprinderi comerciale
- Spitale
- Școli
- Activități de construcție și demolare
- Activități agricole
- Altele (minerit, producție de energie, etc.)

Identificarea tipurilor de deșuri:

- Deșuri menajere (organice, hârtie, plastic, sticlă, metal, etc.)
- Deșuri industriale (periculoase, nepericuloase)
- Deșuri medicale
- Deșuri din construcții și demolări
- Deșuri agricole
- Deșuri de ambalaje
- Deșuri de baterii și acumulatori
- Deșuri de echipamente electrice și electronice (DEEE)
- Vehicule scoase din uz
- Altele (uleiuri uzate, anvelope uzate, etc.)

Determinarea cantităților de deșuri:

- Cantități de deșuri pe tip (tone/an, kg/persoană/zi etc.)
- Variațiile sezoniere ale deșeurilor
- Tendințe în ceea ce privește ratele de generare a deșeurilor

Analiza practicilor actuale de gestionare a deșeurilor:

- Sisteme de colectare a deșeurilor (containere, saci, containere subterane, etc.)
- Metode de transport al deșeurilor (vehicule, rute, frecvență, etc.)
- Instalații de reciclare a deșeurilor (capacitate, tehnologie, eficiență, etc.)
- Instalații de eliminare a deșeurilor (depozite de deșuri, incinerare, compostare, etc.)
- Conformitatea cu reglementările privind gestionarea deșeurilor
- Costurile gestionării deșeurilor și resursele financiare
- Activități de formare și sensibilizare privind gestionarea deșeurilor

Utilizarea rezultatelor analizei situației actuale:

- Stabilirea obiectivelor planului de gestionare a deșeurilor
- Elaborarea strategiilor de reducere, reciclare și eliminare a deșeurilor
- Luarea deciziilor de investiții pentru îmbunătățirea infrastructurii de gestionare a deșeurilor
- Actualizarea reglementărilor privind gestionarea deșeurilor
- Monitorizarea și evaluarea performanței gestionării deșeurilor

1.3.2.2. Stabilirea obiectivelor

În planificarea gestionării deșeurilor, analiza situației actuale implică o evaluare cuprinzătoare a tuturor proceselor, de la generarea deșeurilor până la eliminare. Această analiză constituie baza pentru stabilirea strategiilor viitoare de gestionare a deșeurilor.

Identificarea surselor și tipurilor de deșuri generate:

- Sunt determinate sursele din care sunt generate anumite tipuri de deșuri.
- De exemplu, dacă se constată că deșeurile organice constituie un procent ridicat din deșeurile menajere, poate acorda prioritate proiectelor precum compostarea pentru reciclarea deșeurilor organice.
- În cazul în care se constată că deșeurile periculoase sunt predominante în deșeurile industriale, pot fi luate măsuri mai stricte pentru gestionarea deșeurilor periculoase.

Determinarea cantităților de deșuri:

- Se identifică cantitatea totală de deșuri și cantitățile pe tip.
- Dacă se identifică un volum mare de deșuri, se pot stabili obiective de reducere a deșeurilor.
- Variațiile sezoniere ale cantității de deșuri sunt analizate pentru a se asigura că sistemul de gestionare a deșeurilor se adaptează la schimbările sezoniere.

Analiza practicilor actuale de gestionare a deșeurilor:

- Sunt analizate capacitățile și eficiența instalațiilor de colectare, transport, reciclare și eliminare a deșeurilor.
- În cazul în care capacitățile instalațiilor de reciclare sunt insuficiente sau ratele de reciclare sunt scăzute, obiectivul este de a crește ratele de reciclare.
- Se evaluează impactul asupra mediului al instalațiilor de eliminare a deșeurilor, cu scopul de a trece la metode de eliminare mai durabile.
- Sunt identificate ineficiențele din sistemele de colectare a deșeurilor, cu scopul de a îmbunătăți eficiența colectării deșeurilor.

Analiza partenerilor:

- Sunt evaluate opiniile și așteptările tuturor partenerilor afectați de gestionarea deșeurilor (instituții publice, sectorul privat, organizații neguvernamentale, comunități locale, etc.).
- Obiectivele de gestionare a deșeurilor sunt stabilite în colaborare cu partenerii.

Evaluarea impactului social și de mediu:

- Impactul social și de mediu al activităților de gestionare a deșeurilor este evaluat, iar obiectivele sunt stabilite în conformitate cu principiile durabilității.

Analiza SWOT:

- Sunt identificate punctele forte și punctele slabe, precum și oportunitățile și amenințările sistemului actual de gestionare a deșeurilor.
- Pe baza rezultatelor analizei SWOT, obiectivele sunt stabilite prin valorificarea punctelor forte și îmbunătățirea punctelor slabe.

Exemple de stabilire a obiectivelor

- Dacă rata actuală de reciclare este de 15%, obiectivul ar putea fi creșterea acestei rate la 30% în termen de 5 ani.
- Dacă se identifică un volum mare de deșeuri organice, obiectivul ar putea fi compostarea a 50% din deșeurile organice în termen de 3 ani.
- Dacă se constată că rata de reciclare a deșeurilor de ambalaje este scăzută, obiectivul ar putea fi creșterea ratei de reciclare a deșeurilor de ambalaje cu 20% în termen de 2 ani.

1.3.2.3. Dezvoltarea strategiei

Elaborarea strategiilor de reducere, reciclare și eliminare a deșeurilor pentru atingerea obiectivelor constituie fundamentul unui sistem durabil de gestionare a deșeurilor. Aceste strategii ar trebui să se bazeze pe rezultatele analizei situației actuale, luând în considerare condițiile locale, opiniile partenerilor și reglementările legale.

Strategii de reducere a deșeurilor**Reducerea surselor:**

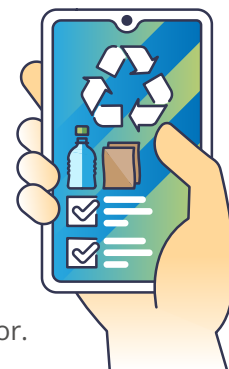
- Utilizarea de tehnologii în procesele de producție care generează mai puține deșeuri.
- Proiectarea produselor pentru a fi mai durabile și reparabile.
- Prevenirea utilizării excesive a ambalajelor.
- Încurajarea consumului conștient și schimbarea obiceiurilor de consum.

Reutilizare:

- Repararea sau recondiționarea produselor uzate pentru reutilizare.
- Promovarea cumpărării și vânzării de produse second-hand.
- Implementarea sistemelor de depozitare.

Educare și conștientizare:

- Organizarea de campanii de sensibilizare a publicului cu privire la reducerea deșeurilor.
- Oferirea de educație privind gestionarea deșeurilor în școli și la locul de muncă.
- Prezentarea ca exemplu a practicilor de succes de reducere a deșeurilor.

Strategii de reciclare:

- **Dezvoltarea sistemelor de colectare separată:** Utilizarea de containere de colectare separate pentru diferite tipuri de deșeuri. Încurajarea separării deșeurilor reciclabile la sursă. Crearea de centre mobile de colectare a deșeurilor.
- **Creșterea capacității instalațiilor de reciclare:** Modernizarea instalațiilor de reciclare existente și creșterea capacității acestora. Crearea de noi instalații de reciclare. Îmbunătățirea calității materialelor reciclate.
- **Dezvoltarea pieței de reciclare:** Încurajarea utilizării materialelor reciclate. Acordarea de sprijin întreprinderilor din sectorul reciclării. Elaborarea de reglementări legale referitoare la reciclare.

Strategii de eliminare:

- **Dezvoltarea sistemelor de colectare separată:** Utilizarea de containere de colectare separate pentru diferite tipuri de deșeuri. Încurajarea separării deșeurilor reciclabile la sursă. Crearea de centre mobile de colectare a deșeurilor.
- **Creșterea capacității instalațiilor de reciclare:** Modernizarea instalațiilor de reciclare existente și creșterea capacității acestora. Crearea de noi instalații de reciclare. Îmbunătățirea calității materialelor reciclate.
- **Dezvoltarea pieței de reciclare:** Încurajarea utilizării materialelor reciclate. Acordarea de sprijin întreprinderilor din sectorul reciclării. Elaborarea de reglementări legale referitoare la reciclare.

Considerații privind punerea în aplicare a strategiilor:

- Strategiile ar trebui elaborate în funcție de condițiile și nevoile locale.
- Ar trebui asigurată participarea părților interesate și ar trebui încurajată asumarea strategiilor.
- Pentru punerea în aplicare a strategiilor ar trebui asigurate resursele financiare și resursele umane necesare.
- Punerea în aplicare a strategiilor ar trebui să fie monitorizată și evaluată periodic.
- Ar trebui elaborate și respectate planuri de gestionare.

1.3.2.4. Pregătirea planului de implementare

Un plan de implementare detaliat este esențial pentru aplicarea cu succes a strategiilor de gestionare a deșeurilor. Acest plan prezintă etapele necesare, calendarul, responsabilitățile și resursele necesare pentru ca strategiile să fie puse în aplicare.

Obiective și indicatori:

- Se stabilesc obiective concrete și măsurabile pe care planul de implementare urmărește să le atingă.
- Se stabilesc indicatori de performanță pentru a monitoriza dacă obiectivele sunt îndeplinite.

Etape de acțiune:

- Sunt detaliate etapele de acțiune necesare pentru punerea în aplicare a fiecărei strategii.
- Se determină succesiunea și interrelațiile dintre etapele de acțiune.

Calendar:

- Datele de început și de sfârșit pentru fiecare etapă de acțiune sunt stabilite pentru a crea un calendar.
- Calendarul include etapele principale și datele de livrare pentru diferitele faze ale proiectului.

Responsabilități:

- Sunt identificate persoanele sau organizațiile responsabile pentru fiecare etapă de acțiune.
- Se creează o matrice a responsabilităților pentru a clarifica distribuția sarcinilor.

Resurse:

- Sunt identificate persoanele sau organizațiile responsabile pentru fiecare etapă de acțiune.
- Se creează o matrice a responsabilităților pentru a clarifica distribuția sarcinilor.

Participarea părților interesate:

- Se stabilește implicarea părților interesate (instituții publice, sectorul privat, ONG-uri, comunități locale etc.) în procesul de implementare.
- Se stabilesc mecanisme de comunicare și colaborare pentru a asigura participarea părților interesate.

Gestionarea riscurilor:

- Sunt identificate riscurile potențiale care pot apărea în timpul procesului de implementare și sunt elaborate strategii de gestionare a riscurilor.
- Riscurile sunt prioritizate prin evaluarea probabilității și a impactului acestora.

Monitorizare și evaluare:

- Progresul planului de punere în aplicare este monitorizat și evaluat periodic.
- Se vor utiliza indicatori de performanță pentru a urmări dacă obiectivele sunt îndeplinite.
- Dacă este necesar, se efectuează modificări ale planului de implementare.

Exemplu de plan de implementare pentru gestionarea deșeurilor:

Etapă de acțiune	Persoana/instituția responsabilă	Data de început	Data de sfârșit	Resurse	Indicator de performanță
Stabilirea sistemelor de colectare separată	Municipalități, companii de reciclare	01.01.2024	31.12.2024	Surse financiare, vehicule, containere	Cantitatea de deșeuri colectate separat
Creșterea capacității instalațiilor de reciclare	Companii de reciclare, investitori	01.03.2024	31.12.2025	Surse financiare, tehnologii	Rata de reciclare
Organizarea de campanii de reducere a deșeurilor	Municipalități, ONG-uri	01.06.2024	În curs de desfășurare	Surse financiare, resurse umane	Cantitatea de deșeuri generate

1.3.2.5. Implementare

Pentru implementarea cu succes a planului de gestionare a deșeurilor, etapele descrise în planul de aplicare trebuie urmate cu atenție și trebuie luate măsurile de precauție necesare. Acest proces necesită o gestionare atentă în fiecare etapă a planului și o monitorizare continuă.

Alocarea resurselor:

- Asigurați-vă că resursele financiare, umane și tehnice specificate în planul de implementare sunt alocate la timp și în cantități suficiente.
- Luați măsurile necesare pentru a asigura utilizarea eficientă și eficientă a resurselor.

Îndeplinirea responsabilităților:

- Asigurați-vă că fiecare persoană sau organizație responsabilă pentru etapele de acțiune specifice din cadrul planului își îndeplinește sarcinile pe deplin și la timp.
- Desfășurați-vă activitățile în conformitate cu repartizarea sarcinilor prezentată în matricea responsabilităților.

Participarea părților interesate:

- Mențineți comunicări și colaborări regulate cu părțile interesate pe parcursul procesului de implementare.
- Organizați reuniuni, ateliere și sesiuni de formare pentru a încuraja participarea părților interesate.
- Efectuați ajustările necesare planului pe baza feedback-ului primit de la părțile interesate.

Respectarea calendarului:

- Asigurați-vă că activitățile sunt desfășurate în conformitate cu calendarul specificat în planul de implementare.
- Luați măsurile necesare pentru a preveni întârzierile și a reduce la minimum potențialele întârzieri.

Gestionarea riscurilor:

- Monitorizați și evaluați continuu riscurile potențiale care pot apărea în timpul procesului de implementare.
- Implementați strategii de gestionare a riscurilor pentru a minimiza impactul negativ al riscurilor.

Monitorizare și evaluare:

- Progresul planului de implementare va fi monitorizat și evaluat periodic.
- Se vor utiliza indicatori de performanță pentru a urmări dacă obiectivele sunt atinse.
- Pe baza rezultatelor monitorizării și evaluării, se vor face ajustările necesare planului.
- Sunt stabilite mecanisme de feedback pentru a identifica perturbările și domeniile de îmbunătățire.

Activități de formare și sensibilizare:

- În timpul procesului de implementare, se organizează activități de formare și sensibilizare pentru educarea publicului și a instituțiilor relevante.
- Sunt organizate campanii și evenimente de sensibilizare cu privire la gestionarea deșeurilor.

Activități de formare și sensibilizare:

- Se asigură respectarea deplină a tuturor reglementărilor legale referitoare la gestionarea deșeurilor.
- Sunt monitorizate modificările legislative, iar actualizările necesare sunt aduse planului în consecință.

1.3.2.6. Monitorizare și evaluare

Monitorizarea și evaluarea periodică a eficacității planului de gestionare a deșeurilor sunt esențiale pentru determinarea nivelului de realizare a obiectivelor planului, identificarea problemelor potențiale și realizarea îmbunătățirilor necesare. Acest proces este esențial pentru a asigura durabilitatea sistemului de gestionare a deșeurilor și pentru a promova o cultură a îmbunătățirii continue.

Etapele procesului de monitorizare și evaluare:

Stabilirea indicatorilor de performanță:

- Sunt stabiliți indicatori de performanță concreți și măsurabili pentru a evalua nivelul de realizare a obiectivelor de reducere, reciclare și eliminare a deșeurilor.
- De exemplu, pot fi utilizați indicatori precum rata de reciclare, eficiența colectării deșeurilor și costurile de eliminare a deșeurilor.

Colectarea și analiza datelor:

- Datele sunt colectate în mod regulat pentru indicatorii de performanță identificați.
- Datele colectate sunt analizate pentru a determina nivelul de realizare a obiectivelor și pentru a identifica orice abateri.
- Instrumentele tehnologice și software-ul pot fi utilizate în procesele de colectare și analiză a datelor.

Raportare și feedback:

- Rezultatele monitorizării și evaluării sunt raportate periodic.
- Rapoartele sunt transmise părților interesate (instituții publice, sectorul privat, ONG-uri, comunități locale etc.).

- Ajustările necesare ale planului sunt efectuate pe baza feedback-ului primit de la părțile interesate.

Activități de îmbunătățire:

- Activitățile de îmbunătățire sunt identificate și puse în aplicare pe baza rezultatelor monitorizării și evaluării.
- Activitățile de îmbunătățire pot viza creșterea eficienței și eficacității sistemului de gestionare a deșeurilor.
- Sunt stabilite resursele și responsabilitățile pentru activitățile de îmbunătățire.

Evaluare periodică:

- Eficacitatea planului de gestionare a deșeurilor este evaluată periodic în mod cuprinzător (de exemplu, anual, la fiecare 5 ani).
- Revizuirile necesare ale planului sunt efectuate pe baza rezultatelor evaluării.
- Procesul de evaluare ia în considerare cele mai bune practici și progresele tehnologice în gestionarea deșeurilor.

Considerații privind procesul de monitorizare și evaluare

- **Transparență și responsabilitate:** Procesul de monitorizare și evaluare ar trebui să se desfășoare într-un mod transparent și responsabil.
- **Participare:** Ar trebui încurajată implicarea părților interesate pentru a asigura asumarea procesului de monitorizare și evaluare.
- **Îmbunătățire continuă:** Rezultatele monitorizării și evaluării ar trebui să fie utilizate pentru îmbunătățirea continuă a sistemului de gestionare a deșeurilor.
- **Fiabilitatea datelor:** Trebuie să se asigure fiabilitatea și acuratețea datelor utilizate în procesele de colectare și analiză a datelor.
- **Instrumente tehnologice:** Instrumentele tehnologice și software-ul ar trebui utilizate în procesele de colectare, analiză și raportare a datelor pentru a spori eficiența.

1.3.2.6. Îmbunătățire

Îmbunătățirea continuă a planului de gestionare a deșeurilor este esențială pentru sporirea eficacității acestuia și pentru adaptarea la condițiile în schimbare. Rezultatele monitorizării și evaluării ajută la identificarea punctelor forte și a punctelor slabe ale planului, oferind informații privind domeniile care pot fi îmbunătățite. Acest proces garantează că planul rămâne relevant și eficient în atingerea obiectivelor sale de gestionare a deșeurilor în timp.

Identificarea domeniilor de îmbunătățire:

- Pe baza rezultatelor monitorizării și evaluării, sunt identificate punctele slabe ale planului și domeniile care necesită îmbunătățiri.
- Este luat în considerare feedback-ul de la părțile interesate pentru a extinde domeniile de îmbunătățire.

Elaborarea strategiilor de îmbunătățire:

- Sunt elaborate strategii de îmbunătățire concrete și realizabile pentru domeniile de îmbunătățire identificate.
- Strategiile de îmbunătățire sunt elaborate prin luarea în considerare a celor mai bune practici și a progreselor tehnologice în domeniul gestionării deșeurilor.

Actualizarea planului:

- Strategiile de îmbunătățire elaborate sunt integrate în plan, iar planul este actualizat în consecință.
- În timpul procesului de actualizare, participarea părților interesate este încurajată pentru a asigura asumarea planului.

Implementare și monitorizare:

- Sunt luate măsurile necesare pentru punerea în aplicare a planului actualizat, iar procesul de implementare este monitorizat îndeaproape.
- Eficacitatea activităților de îmbunătățire este evaluată în mod regulat și se aduc îmbunătățiri suplimentare atunci când este necesar.

Ciclul de îmbunătățire continuă:

- Procesul de îmbunătățire devine un ciclu pentru îmbunătățirea continuă a sistemului de gestionare a deșeurilor.
- Planul este evaluat și actualizat periodic.
- Activitățile de îmbunătățire sunt revizuite în permanență, luând în considerare noile evoluții și condițiile în schimbare din domeniul gestionării deșeurilor..

Ciclul de îmbunătățire continuă:

- **Creșterea ratei de reciclare:** În cazul în care rezultatele monitorizării și evaluării arată rate scăzute de reciclare, strategiile de îmbunătățire pot include extinderea sistemelor de colectare separată și creșterea capacității instalațiilor de reciclare.
- **Creșterea eficienței colectării deșeurilor:** În cazul în care rezultatele monitorizării și evaluării arată o eficiență scăzută a colectării deșeurilor, pot fi elaborate strategii precum optimizarea rutelor de colectare și modernizarea vehiculelor de colectare.
- **Reducerea costurilor de eliminare a deșeurilor:** În cazul în care sunt identificate costuri ridicate de eliminare a deșeurilor, strategii precum explorarea unor metode alternative de eliminare și transformarea deșeurilor în energie ar putea fi pusă în aplicare.
- **Sensibilizarea publicului:** În cazul în care rezultatele monitorizării și evaluării indică faptul că publicul nu este suficient de conștient de gestionarea deșeurilor, strategiile de îmbunătățire pot include intensificarea campaniilor de educație și sensibilizare.

Considerații cheie în procesul de îmbunătățire:

- **Concentrarea pe date:** deciziile de îmbunătățire ar trebui să se bazeze pe date și analize concrete.
- **Participare:** Participarea părților interesate ar trebui încurajată pentru a asigura asumarea procesului de îmbunătățire.
- **Flexibilitate:** Planul trebuie să fie suficient de flexibil pentru a se adapta la condițiile în schimbare și la noile evoluții.
- **Inovare:** Noile tehnologii și cele mai bune practici în domeniul gestionării deșeurilor trebuie urmărite și integrate în procesul de îmbunătățire.
- **Sustenabilitate:** Activitățile de îmbunătățire trebuie desfășurate în conformitate cu principiile durabilității ecologice, sociale și economice.

Considerații cheie în planificarea gestionării deșeurilor:

- **Respectarea reglementărilor legale:** Activitățile de gestionare a deșeurilor trebuie desfășurate în conformitate cu reglementările și orientările legale în vigoare.
- **Participarea părților interesate:** Participarea tuturor părților interesate relevante (instituții publice, administrații locale, sectorul privat, ONG-uri, cetățeni) trebuie asigurată în procesele de gestionare a deșeurilor.
- **Utilizarea tehnologiei:** Eficiența trebuie sporită prin utilizarea tehnologiei în procesele de gestionare a deșeurilor.
- **Formare și sensibilizare:** Trebuie pus accentul pe activitățile de formare și sensibilizare legate de gestionarea deșeurilor

1.4. ACTIVITĂȚI DE SENSIBILIZARE

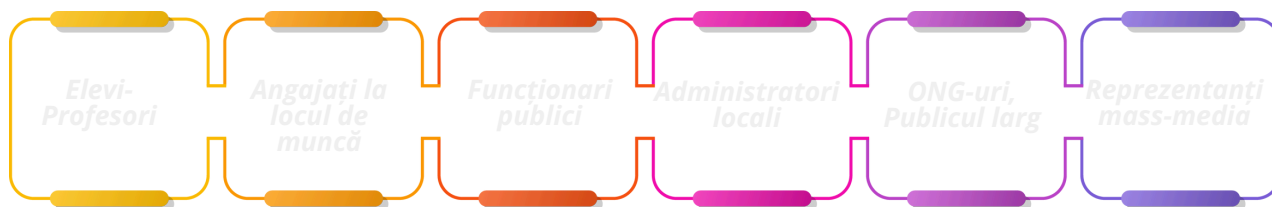
Sensibilizarea în domeniul gestionării deșeurilor este procesul de informare și educare a publicului cu privire la gestionarea corespunzătoare a deșeurilor. Acest proces se desfășoară cu scopul de a gestiona deșeurile într-un mod care să nu dăuneze mediului sau sănătății umane, să conserve resursele naturale și să asigure dezvoltarea durabilă.

Activități de sensibilizare privind gestionarea deșeurilor

- **Programe de formare:** Se organizează sesiuni de educare în domeniul gestionării deșeurilor în școli, la locul de muncă și în alte spații comunitare.
- **Campanii:** Se creează broșuri, afișe, videoclipuri și campanii pe rețelele sociale pentru a sensibiliza publicul cu privire la gestionarea deșeurilor.
- **Evenimente:** Se organizează activități precum evenimente de colectare a deșeurilor, ateliere de reciclare și expoziții.
- **Mass-media:** Se difuzează emisiuni informative despre gestionarea deșeurilor prin intermediul canalelor media, cum ar fi televiziunea, radioul și internetul.
- **Colaborarea părților interesate:** Se dezvoltă proiecte comune prin colaborarea cu instituții publice, administrații locale, entități din sectorul privat și organizații ale societății civile.

Publicul țintă pentru sensibilizarea în domeniul gestionării deșeurilor

Sensibilizarea populației cu privire la gestionarea deșeurilor este un proces continuu care implică toate segmentele societății. În cadrul acestui proces, trebuie sporită conștientizarea publicului cu privire la gestionarea deșeurilor prin informații corecte și metode de comunicare eficiente.

1.5. MONITORIZARE

Monitorizarea gestionării deșeurilor este un proces esențial pentru evaluarea eficacității sistemului de gestionare a deșeurilor și pentru realizarea de îmbunătățiri. Acest proces include monitorizarea punerii în aplicare a planului de gestionare a deșeurilor, colectarea și analiza datelor privind gestionarea deșeurilor, evaluarea indicatorilor de performanță și raportarea.

- **Evaluarea performanței:** Indicatorii de performanță sunt monitorizați pentru a determina dacă sistemul de gestionare a deșeurilor și-a atins obiectivele.
- **Oportunități de îmbunătățire:** Rezultatele monitorizării evidențiază lacunele și oportunitățile de îmbunătățire din cadrul sistemului de gestionare a deșeurilor.
- **Eficiența resurselor:** Monitorizarea arată dacă resursele (timp, bani, resurse umane) sunt utilizate în mod eficient în procesele de gestionare a deșeurilor.
- **Respectarea legislației:** Monitorizarea se efectuează pentru a asigura respectarea legislației și a reglementărilor existente în materie de gestionare a deșeurilor.
- **Participarea părților interesate:** Rezultatele monitorizării sunt comunicate părților interesate (instituții publice, administrații locale, sectorul privat, organizații ale societății civile, cetățeni) și se colectează feedback-ul acestora.

Publicul țintă pentru sensibilizarea în domeniul gestionării deșeurilor

- **Colectarea datelor:** Se colectează date privind tipurile de deșeuri, cantitățile, frecvența colectării, ratele de reciclare și metodele de eliminare.
- **Indicatori de performanță:** Sunt definiți și monitorizați indicatori de performanță precum rata de reducere a deșeurilor, rata de reciclare, costul eliminării și eficiența colectării deșeurilor.
- **Inspecții:** Instalațiile și practicile de gestionare a deșeurilor sunt inspectate periodic.
- **Sondaje și feedback:** Satisfacția părților interesate cu privire la serviciile de gestionare a deșeurilor este măsurată prin sondaje și se colectează feedback.
- **Raportare:** Rezultatele monitorizării sunt raportate periodic și comunicate părților interesate relevante.

Responsabilități privind monitorizarea gestionării deșeurilor:

- **Administrațiile locale:** Monitorizarea serviciilor de colectare, reciclare și eliminare a deșeurilor.
- **Întreprinderile:** Monitorizarea practicilor de reducere, reciclare și eliminare a deșeurilor.
- **Instituțiile publice:** Monitorizarea politicilor și practicilor de gestionare a deșeurilor.
- **Organizațiile societății civile:** Contribuția la activitățile de sensibilizare și monitorizare în domeniul gestionării deșeurilor.
- **Cetățenii:** Asumarea responsabilității pentru sortarea corectă a deșeurilor și trimiterea acestora la reciclare.

2 CENTRE DE COLECTARE A DEȘEURILOR

2. CENTRE DE COLECTARE A DEȘEURILOR

Centrele de colectare a deșeurilor, pe care municipalitățile sunt obligate să le înființeze, sunt o parte esențială a gestionării moderne a deșeurilor. Aceste centre urmăresc să crească ratele de reciclare, să prevină poluarea mediului și să protejeze sănătatea publică, permițând separarea diferitelor tipuri de deșeuri la sursă.

Funcțiile de bază ale centrelor de colectare a deșeurilor:

Colectarea diferitelor tipuri de deșeuri:

- Aceste centre asigură colectarea tipurilor de deșeuri menajere precum hârtie-carton, plastic, sticlă, metal, lemn, textile, deșeuri electrice și electronice, deșeuri voluminoase, anvelope expirate, uleiuri de gătit uzate, deșeuri farmaceutice, baterii și acumulatori.
- De asemenea, acestea permit colectarea și eliminarea în siguranță a deșeurilor periculoase care necesită o prelucrare specială.

Separarea deșeurilor la sursă:

- Încurajează cetățenii să își separe deșeurile la domiciliu, ceea ce sporește eficiența proceselor de reciclare.
- Deșeurile separate sunt trimise către instalațiile de reciclare într-o stare mai curată și de calitate superioară.

Protecția mediului și a sănătății publice:

- Împiedică contaminarea mediului cu substanțe nocive, cum ar fi deșeurile farmaceutice și deșeurile periculoase.
- Reduce poluarea solului, a apei și a aerului, protejând astfel sănătatea publică.

Creșterea ratelor de reciclare:

- Facilitează colectarea deșeurilor reciclabile, ceea ce crește rata de reciclare.
- Ajută la conservarea resurselor naturale și prelungește durata de viață a zonelor de eliminare a deșeurilor.

Sensibilizare și educație:

- Sensibilizarea și educarea cetățenilor cu privire la gestionarea deșeurilor.
- Conștientizează publicul cu privire la separarea deșeurilor, reciclare și protecția mediului.

Înființarea și funcționarea centrelor de colectare a deșeurilor:

Locație și accesibilitate:

- Ar trebui să fie stabilite în locații centrale ușor accesibile pentru cetățeni.
- Ar trebui asigurat accesul facil prin intermediul transportului public și al rutelor pietonale.

Promovare și informare:

- Ar trebui desfășurată o campanie cuprinzătoare de sensibilizare a publicului pentru a informa cetățenii cu privire la prezența și funcționarea centrelor.
- Participarea publicului ar trebui încurajată prin materiale și campanii de informare.

Sprijin logistic:

- Ar trebui furnizat sprijin logistic pentru transportul deșeurilor voluminoase.
- Serviciile de colectare a deșeurilor ar trebui să fie oferite gospodăriilor prin intermediul vehiculelor mobile de colectare.

Depozitarea și transportul deșeurilor:

- Ar trebui utilizate echipamente de colectare separate pentru diferite tipuri de deșeuri.
- Odată ce deșeurile ating o anumită cantitate, acestea trebuie trimise la instalații de recuperare/eliminare autorizate

Gestionarea deșeurilor farmaceutice:

- Deșeurile farmaceutice trebuie colectate în echipamente specializate și gestionate separat.
- Acesta trebuie eliminat fără a provoca daune mediului.

Considerații cheie:

- Eficacitatea centrelor de colectare a deșeurilor este direct proporțională cu participarea și conștientizarea publicului.
- Municipalitățile trebuie să monitorizeze și să îmbunătățească continuu aceste centre.
- Progresele tehnologice și noile metode de gestionare a deșeurilor ar trebui urmate pentru a asigura modernizarea centrelor.

3 CELE MAI BUNE PRACTICI – EXEMPLE DE APLICAȚII

3. CELE MAI BUNE PRACTICI / EXEMPLE DE APLICAȚII

Reciclarea este mai puțin costisitoare decât producția. Prin urmare, reciclarea, fie la scară largă, fie la nivel gospodăresc, poate rezolva probleme importante de mediu și economice.

Există multe organizații și instituții care generează beneficii economice semnificative și creează locuri de muncă prin reciclare. Analizând situația din diferite țări:

Țări precum Slovenia, Elveția, Austria, Germania, Belgia și Țările de Jos se numără printre cele cu cele mai bune practici în domeniul reciclării deșeurilor. Slovenia are cele mai mari și mai moderne instalații de reciclare din Europa. În Germania, Belgia și Austria, proporția deșeurilor produse este de peste 55%. În Elveția, performanța țării în materie de reciclare s-a îmbunătățit rapid datorită unei politici menite să crească rata de reciclare a deșeurilor menajere. Conform acestei politici, reciclarea deșeurilor menajere este foarte ieftină sau gratuită, în timp ce aruncarea direct la gunoi costă bani. Drept urmare, în Elveția, proporția deșeurilor menajere trimise la reciclare este de 54%. Aceasta este de două ori mai mare decât media europeană generală, care este de aproximativ 28% (URL-27). Rata de reciclare în Țările de Jos este de 51%. Cu diverse aplicații dezvoltate în diferite domenii (cum ar fi construcția de drumuri, mobilier urban etc.) pentru reutilizarea plasticului reciclat, acestea contribuie la reducerea amprentei ecologice. În plus, Țările de Jos au unele dintre cele mai bune politici de mediu din lume în ceea ce privește gestionarea apei.

Exemple de practici de prevenire/reducere a deșeurilor pe țări.

ȚARA	APLICAȚII PREZENTATE
GERMANIA	• Un program de reciclare este implementat sub marca „Green Dot” pentru colectarea deșeurilor de ambalaje de la gospodării și întreprinderi și este finanțat de industrie pe baza principiului „producătorul plătește”. • Materialele reciclabile uscate și deșeurile biologice sunt colectate separat. • Există reglementări legale care restricționează produsele de unică folosință. • Este interzisă eliminarea bunurilor neperisabile care nu sunt vândute în blocul comercial.
AUSTRIA	• Este interzisă depozitarea materialelor cu emisii de carbon mai mari de 5%. • Este implementat un program de reciclare care funcționează sub responsabilitatea producătorului. • Separarea la sursă este inclusă în programa școlară. • Utilizarea, comercializarea și importul pungilor de plastic sunt interzise.
COREEA DE SUD	• Este implementat un sistem în care companiile de reciclare colectează deșeurile și le vând ca fier vechi, iar statul acordă ajutor financiar companiilor de reciclare. • Importul de plastic și hârtie este interzis. • Sunt implementate politici pentru interzicerea sticlelor de plastic colorate și a PVC-urilor. • Deșeurile din plastic sunt colectate separat de alte deșeuri reciclabile.
ȚARA GALILOR	• Există reglementări legale care restricționează produsele de unică folosință. • Materialele reciclabile uscate și deșeurile biologice sunt colectate separat. • Unele materiale sunt interzise a fi depozitate sau arse.
ELVEȚIA	• Este implementat un sistem de colectare a deșeurilor în care gospodăriile și întreprinderile plătesc pentru deșeurile nereciclabile pe care le produc. • Sacii de gunoi utilizați pentru depozitare sunt impozitați. • Punctele de reciclare sunt utilizate pe scară largă în supermarketurile din toată țara, unde deșeurile reciclabile sunt colectate și rambursate.

Rata globală de reciclare pe țări (2024–2025)
Cele mai performante țări în reciclarea deșeurilor municipale

Țara	Rata de reciclare (% din deșeurile municipale)	Note
Austria	59%	La egalitate pentru cele mai mari eforturi globale în domeniul reciclării deșeurilor municipale
Țara Galilor	59%	Egalează Austria în eforturile de reciclare
Taiwan	53%	Rata de reciclare a ambalajelor din plastic este deosebit de ridicată, ajungând la 97%.
Germania	52%	Printre cei mai importanți reciclatori din Europa
Belgia	52%	Infrastructură solidă de reciclare
Olanda	51%	Performanță constantă în reciclare
Danemarca	51%	Sisteme eficiente de gestionare a deșeurilor
Slovenia	50%	Lider printre țările din Europa Centrală
Irlanda de Nord	45%	Prezintă progrese semnificative în domeniul reciclării
Coreea de Sud	45%	Tehnologii și politici avansate de reciclare

Medii globale și valori de referință ale UE
Uniunea Europeană (UE-27): În 2022, rata medie de reciclare a deșeurilor municipale a fost de 49%, deșeurile de ambalaje reprezentând 65%, iar deșeurile electronice 32%.

Reciclarea globală a plasticului: În 2024, ratele globale de reciclare a plasticului rămân sub 10%, ceea ce indică o provocare semnificativă în gestionarea deșeurilor de plastic.

Țări cu rate de reciclare mai scăzute

Turcia: Reciclează aproximativ 47 kg de deșeuri pe cap de locuitor, o parte semnificativă (176 kg pe cap de locuitor) fiind eliminată în mod necontrolat.

CONCLUZIE

Gestionarea, eliminarea și reciclarea deșeurilor se numără printre cele mai importante probleme globale care trebuie abordate în acest secol. Trăim într-o lume caracterizată de consum excesiv, care duce la creșterea producției de deșeuri și la consecințe dăunătoare pentru mediu.

În acest context, schimbarea obiceiurilor de consum este o parte esențială a găsirii de soluții la problemele de mediu. Educarea și sensibilizarea consumatorilor sunt esențiale. Atunci când se selectează produse sau servicii, prețul nu ar trebui să fie singurul criteriu luat în considerare. Consumul conștient implică achiziționarea unui produs sau a unui serviciu luând în considerare întregul său ciclu de viață, de la producție până la eliminare, inclusiv impactul său social și de mediu. Solicitarea sustenabilității pe tot parcursul lanțului de producție ar trebui să fie responsabilitatea noastră individuală și colectivă. Guvernele ar trebui să elaboreze politici care să sensibilizeze și să încurajeze oamenii să își schimbe obiceiurile zilnice (cum ar fi alimentația, îmbrăcămintea, consumul de energie, consumul de apă etc.).

Conștientizarea importanței reciclării este una dintre cele mai bune metode de a motiva oamenii să recycleze. Reducerea, reutilizarea și reciclarea (3R) sunt acțiuni esențiale care trebuie încurajate în gospodării și școli pentru a combate poluarea planetei. Prin promovarea acestor practici ecologice în gospodării, la locul de muncă, în rândul prietenilor și colegilor, este esențial să nu uităm niciodată importanța acestor acțiuni care creează o adevărată conștiință ecologică. Adoptarea acestui stil de viață, care necesită un efort minim, va reduce semnificativ cantitatea de deșeuri care poluează în prezent planeta.

PARTENERI DE PROIECT

Uniunea pentru deșeuri solide din sudul Edirne

17 yukari Zaferiye Quarter Pasayigit
Street, fl.1,
228000 Keşan-Edirne
Republica Turcia
www.gunekab.gov.tr
gunekab@hotmail.com

Asociația Tehnopol Galați

Str. Mircea cel Batran nr. 5A
800023 Galați
România
www.tehnopol-gl.ro
office@tehnopol-gl.ro

Municipalitatea Sozopol

Hankrum sqr.2
8130 Sozopol
Republica Bulgaria
www.sozopol.bg
obshtinaqsozopol.bg

Uniunea Oamenilor de Știință „Spectri” din Imereti

Robakidze str.
4600 Kutaisi- Imereti
Georgia
www.spectri.org.ge
spectri@gmail.com

Administrația Municipală Uzunköprü

160 Cumhuriyet Mahallesi, 19 Mayıs Blvd
22000 Uzunköprü-Edirne
Republica Turcia
<https://uzunkopru.bel.tr>
yaziisleri@uzunkopru.bel.tr

Go2Recycling, BSB00027**Data publicării: aprilie 2025**

Uniunea pentru deșeuri solide din sudul Edirne
17, Yukari Zaferiye Quarter Pasayigit Street, fl.1, 228000 Keşan-Edirne, Turcia
www.gunekab.gov.tr
gunekab@hotmail.com

Programul Interreg NEXT Bazinul Mării Negre este cofinanțat de Uniunea Europeană în cadrul Instrumentului pentru Vecinătate, Dezvoltare și Cooperare Internațională (NDICI) și de țările participante:
Armenia, Bulgaria, Georgia, Grecia, Moldova, România, Turcia și Ucraina.

Responsabilitatea pentru conținutul acestui material revine autorului (autorilor). Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene. Reproducerea este autorizată, cu condiția menționării sursei și a indicării oricăror modificări